

Není žádná náhoda, že sir Edward Grey, bývalý britský ministr zahraničí, ve svých pamětech napsal: „Svět pravděpodobně nikdy nepozná celou pravdu o atentátu na Franze Ferdinanda. Zdá se, že nikdy se neobjeví jeden člověk, který by znal o této vraždě vše, co znát lze.“ O jakém tajemství šéf britské zahraniční politiky mluvil? Vyšetřování rychle a snadno předložilo pachatele. Ale britské ministerstvo zahraničí říkalo něco zcela jiného: do měsíce po zavraždění arcivévody začala první světová válka, válka, ve které zemřely desítky milionů lidí. Jak se to stalo? To stále nikdo nedokáže vysvětlit. V příští kapitole se pokusíme pochopit, kdo potřeboval válku bezprecedentního rozsahu.

Abychom řádně vyhodnotili, kdo měl prospěch ze zavraždění arcivévody Franz Ferdinanda, stačí se podívat na výsledky první světové války. Ta zničila dva hlavní konkurenty Velké Británie – Rusko a Německo. Přesvědčen, že Rusko nebylo rozdraceno během rusko-japonské války a pečlivě naplánované revoluce, začal Londýn s přípravami nového, mnohem ambicióznějšího projektu, jehož cíle byly impozantní a grandiózní. Kov lze tavit jen za velmi vysokých teplot. A podobně i politická mapa té doby mohla být překreslena jen velkou evropskou válkou. Pouze v jejích plamenech mohly být hranice zemí a dokonce i lidé změněni k nepoznání. Ke zničení Ruska potřebovali Britové nejen válku – bylo potřeba SVĚTOVÉ války, aby bylo možné zničit nenáviděnou ruskou vládu. Ke sražení Německa, kde nebylo ani známky po revolučním duchu, byla potřebná válka bezprecedentní síly. Pouze totální katastrofa mohla přimět německé měšťany, aby opovrhli svým milovaným císařem.

Primárním cílem anglického plánu bylo zničení Ruska, další na řadě bylo Německo. U našeho odvěkého nepřítele, Anglie, byla politika postavena na jednom hlavním cíli – zabránit vytvoření silné kontinentální mocnosti, či ještě hůř, silného bloku mocností. Rusko-německá unie – to byls nejhorší noční můra Angličanů. Za tímto účelem se hlavní politický úkol Britů rozdělil postupně do dvou následných úkolů: zabránit rusko-německé alianci a donutit je ke smrtelné bitvě proti sobě. Ale nebylo to tak snadné. Na počátku 20. století nebyl mezi Ruskem a Německem žádný spor, který by mohl vytvořit podklad pro konflikt. Tyto dvě země byly řízeny bratřenci – Nikolajem a Wilhelmem, kteří spolu udržovali dobré vztahy. Takže proč by měli náhle začít válčit? Pro ty z nás, kteří jsme se narodili ke konci 20. století, to bylo Německo, arogantní agresor, kdo dvakrát za 100 let přivedl Rusko na pokraj smrti. Pohled Rusa před první světovou válkou by byl však zcela odlišný. Německo bylo pro jeho zemi tradičně přátelským režimem, se kterým Rusko nebojovalo od napoleonských válek, přesně o 100 let dříve. Bylo potřeba významné události, nějaký druh situace, která by oběma zemím umožnila zapomenout na své dlouhé přátelství. Proto se vyprovokování rusko-německého konfliktu stalo středobodem britské politiky. Francie se také dlouho snažila o tento výsledek, jako součást vlastní zahraniční politiky. Francie mohla válkou získat zpět jen Alsasko a Lotrinsko a Francie nemohla Německo porazit sama. Kdo další by mohl bojovat za „vznešenou věc“ návratu francouzských území do lůna domoviny, a pak se rozdrolit a rozpadnout na kousky? Rusko, samozřejmě!

Vražda rakouského nástupníka trůnu byla jen konečným článkem, poslední cihlou v plánech zažehnout světový požár. Dílo to bylo kolosální a precizní; započalo brzy po rusko-turecké válce a trvalo to téměř deset let. Bylo třeba připravit oponenty a pak přípravy vyústily do logického konce – zapálení doutnaku budoucí války, skutečně SVĚTOVÉ války. A nebylo ideálnějšího místa, kde začít, než Balkán, se staletými politickými intrikami, konspiracemi a válkami. Smrt nešťastného arcivévody by byla událostí, která by válku vyprovokovala. A skutečně vyprovokovala – necelý měsíc poté, co Gavrilo Princip vypálil své rány, vyhlásilo Německo válku Rusku!

Kruh se uzavřel: Anglie vstoupila do aliance s Ruskem, aby zabránila našemu sblížení

s Německem, aby zorganizovala strašlivou válku a zničila dva konkurenty!

Byly to britské (a francouzské) tajné služby, kdo stál za zavražděním Franze Ferdinanda:

-- Bylo v zájmu Británie, aby po rychlém vyšetření vraždy vedly jasné důkazní stopy do Srbska;

-- Bylo v zájmu Británie vyvolat konflikt mezi Srby a Rakušany;

-- Bylo v zájmu Británie, aby Rusko (spojenec Srbska) a Německo (spojenec Rakousko-Uherska) šly do války.

Podle britského plánu, v důsledku války a vypuknutí revoluce, mělo Rusko přijít o všechny své statní hranice a stát se slabou republikou a skončit v naprosté finanční závislosti na svých „dobrodincích“. Tentýž smutný osud očekával Německo. Smrtná rána Gavrilo Principa byla zahajovacím signálem všech těchto neštěstí...

Nicméně další problém vyvstal během příprav rusko-německé konfrontace. Carská vláda stále střízlivě hodnotila své ozbrojené síly a nikdy si nemyslela, že by se měla zamíchat do války s Německem a jeho spojencem Rakousko-Uherskem, tj. se dvěma velmocemi najednou!

Následně, aby se zapletlo Rusko do strašlivé války, bylo potřeba ho přesvědčit, že má „loajální spojence“, kteří nenechají cara ve štychu. Byl to stejný scénář, který nás (Rusko – p.p.) zatlačil do války s Japonskem, jen ve větším měřítku – tedy ujišťovat carskou vládu a nechat ji na holičkách s nepřítelem v době skutečného nebezpečí. Předválečné události se začaly vyvíjet přesně do tohoto scénáře. Anglie – náš nejnesmiřitelnější nepřítel – drasticky změnila svůj postoj a stala se naším „spojencem“. Na anglicko-ruském setkání v r. 1907 se Petrohrad připojil k anglo-francouzské alianci „Trojspolku“ (Entente – kdy název pochází z francouzského Entente Cordiale, či Srdečné pochopení). Synové Albionu, kteří tak často zpěnili krev ruským diplomatům, kteří vyprovokovali tolik válek, aby oslabili naši zemi, se stali našimi „spojenci“. Člověk by měl být velmi opatrný. Nicméně Nikolaj II uvěřil a draze za to zaplatil, kdy se stal poslušným nástrojem v rukou nepřátel svého národa, kteří přišli maskováni jako přátelé.

Anglie shromáždila veškerou svoji sílu, aby připravila a přikrmovala budoucí konflikt. A za ním se vynořovala silueta dalšího budoucího „spojence“. USA, které hojně financovaly japonskou agresi a ruskou revoluci, neusnuly na vavřínech a v tichosti přispěchaly na scénu také. S příchodem Ameriky se celá světová rovnováha moci radikálně změnila. Dříve to byl britský pes, kdo vrtěl svým americkým ocasem, nyní vrtěl ocas psem.

Ale možná ti, kdo zosnovali první světovou válku, prostě nepochopili, jaké ovoce jejich práce přinese...? Proč se naši „spojenci“ vrhli do tohoto konfliktu tak směle? Odpověď je jednoduchá: první světovou válkou nebyl zničen ani jeden demokratický stát. Svoji povahou státy s demokratickým systémem mají stabilnější strukturu, než monarchie. V době globálního kataklyzmatu se dostává k moci nová strana, další vláda nebo nový vůdce, ale nikdy ne revoluce nebo velká sociální exploze. Monarchie nemají tak báječný hromosvod pro nespokojenost lidu – prostou změnu politického nábytku. Bez ohledu na to, jaké vůdce car nebo císař v době války změní, je stále zodpovědný za monarchii sám. Změnit cara je mnohem obtížnější, než nahradit premiéra. Tudíž protože monarchie nemůže změnit svoji hlavu státu, lidé povstanou, aby změnil formu vlády. A revoluce v době války vede nevyhnutelně k porážce.

Byla to tato zvláštní stabilita demokratického vládnutí během různých krizí, která dala těmto vládám organizační rozhodnutí vyvolat globální konflikt, aby zničily své monarchistické konkurenty. Z tohoto důvodu se Británie, Francie a Spojené státy vrhly do konfrontace po hlavě a rozjely ho s veškerou svoji silou. Stačí se podívat na výsledky první světové války:

USA neztratily nic a vydělaly hory peněz prostřednictvím vojenských kontraktů, a stále více sílily. Anglie zničila své nebezpečné rivaly Rusko a Německo a vyšla z války mírně oslabena. Zároveň, v porovnání se všemi ostatními válčícími zeměmi, se vynořila jako oáza prosperity. Francie skončila z válečných štváčů nejhůře. Válka poničila její území a způsobila velké lidské a ekonomické ztráty. A přesto Francouzi i tak dosáhli svého cíle – zvrácení francouzsko-pruské války a navrácení ztracených provincií! Nemesis Paříže, Německo, leželo poraženo v prachu a těžké ztráty francouzské armády nebyly nic, než jen náklady na odstranění nebezpečného souseda.

Pravda o týmu sarajevského atentátu již byla známá. V každé hře má každý herec dobře definovanou roli. Vstup na scénu, odříkání svého textu a předvedení svých gest. Pak nadchází čas, aby odešel za oponu. A jako takoví klíčoví svědci a hráči v dramatu vraždy Franze Ferdinanda všichni odešli do zapomnění. Nedeljko Gabrynowicz opustil svět první. Gavrilo Princip ho v tichosti následoval 1. května 1918, kdy podlehl tuberkulóze ve vězení, stejně jako jeho komplic. Dokončili své role mladých teroristů dvěma způsoby: zabili arcivévodu a poslali Rakušany na „správnou“ stopu. Hráli podle scénáře připraveného vojenskými a politickými organizátory atentátu. Plukovník Apis Dmitrijevič, šéf organizace srbských nacionalistů „Černá ruka“, bojoval se ctí na frontě války, kterou pomohl vyprovokovat o čtyři roky dříve, když byl náhle zatčen na příkaz vlastní vlády. Důležitý organizátor zákulisních záležitostí byl nyní nepotřebným svědkem: armáda šéfa rozvědky srbského generálního štábu postavila před válčený soud, a, bez odkladu, ho odsoudila k zastřelení popravčí četou.

„Politický“ organizátor atentátu v Sarajevu, Vladimir Gačinovič, také zemřel za záhadných okolností. Byl zároveň členem všech tří organizací, podezřelých ze zločinu: Mladé Bosny, Civilní obrany a Černé ruky. Byl také hlavním ideologem a nejvlivnějším členem Mladé Bosny, která teroristický čin provedla. Byl to Gačinovič, kdo dal své kontakty v těchto organizacích ruským revolucionářům, kteří je pak použili pro rozpoutání revoluce. K jeho přátelům patřili socialista Natanson a sociální demokraté Martov, Lunacharsky, Radek a Trocký. Posledně jmenovaný ho dokonce po jeho smrti vychvaloval, neboť v srpnu 1917 statný mladý Vladimir Gačinovič náhle onemocněl. Byla to tak nepochopitelná a záhadná nemoc, že švýcarští lékaři si ho vzali do parády dvakrát (!), ale nic nenašli. Ale o měsíc později Gačinovič zemřel...

První kulka zasáhla arcivévodkyni do hrudi. Měla čas jen vzdechnout a pak náhle upadla do sedadla.

„Šaty... šaty...“ mumlala a sledovala, jak se červená skvrna šíří po bílém hedvábí.

Ale nebyla to její krev. Druhá kulka zasáhla páteř jejího muže, prošla límečkem jeho uniformy a zasáhla tepnu v jeho krku. Dědic rakouského trůnu si stiskl krk, ale krev mu nadále proudila skrz prsty, vsakovala se do sněhově bílých šatů jeho ženy a jeho jasně modré uniformy.

„Sofie, Sofie, neumírej! Zůstaň naživu pro naše děti!“ mumlal Franz Ferdinand, když se otočil ke své ženě.

Ta již jeho slova nemohla slyšet, protože téměř okamžitě zemřela. Během okamžiku stříkala nová krev skrz ruce generála Potioroka, který mu je držel na krku a pokoušel se arcivévodovi pomoci. Doprovod nástupníka běžel k autu.

„Jeho krk, držte mu krk!“ křičel někdo hystericky. Fotograf stojící poblíž se chopil příležitosti a zachytil téměř každický okamžik střelby.

Něčí prsty se vtlačily dovnitř ve snaze uzavřít ránu Franze Ferdinanda, ale krev nadále proudila jako řeka. Zavřít krční tepnu, dokonce i v klidném prostředí, není snadnou záležitostí, ale límeček jeho uniformy stál v cestě také. Arcivévoda si zapínal uniformu velmi

těsně a se svým obvyklým humorem v minulosti žertoval „krejčí mi musel oblek přišít, jinak by knoflíky uletěly“. Nyní, v tento osudný den, se jeho pobočníci zoufale pokoušeli modrou uniformu rozepnout, aby zastavili krvácení. Nikdo neměl nůžky. Generál Potiorek se vzpamatoval první.

„Do nemocnice, rychle!“ křičel na svého řidiče, kdy ho probral z šoku. Auto se dalo do pohybu. Na zadním sedadle umíral Franz Ferdinand v náručí dvou pobočníků, kteří se marně snažili na ránu tlačit. Arcivévoda dýchal ještě 15 minut, poté, co ztratil vědomí. Pak zemřel v autě vedle své ženy, jejíž bílé šaty byly prosáklé krví obou manželů.

O měsíc později zaplavila krev celou Evropu...